

Kunnskapsdepartementet
(sendes kun elektronisk til postmottak@kd.dep.no)

Trondheim 31.01.2019

Høring om endringer i barnehageloven, opplæringsloven og friskoleloven - hjemmel til å kreve botid for utenlandske arbeidstakere som skal ansettes i barnehage eller skole

Næringsforeningen i Trondheimsregionen (NiT) er en interesseforening for 1750 bedrifter og kunnskapsorganisasjoner med til sammen 50.000 ansatte i Midt-Norge. Et godt internasjonalt skoletilbud avgjørende for mange av våre virksomheter som er avhengig av internasjonal spisskompetanse i sin virksomhet..

Vi viser til høringsforslag om at lærere som kommer fra land utenfor EU og EØS, må bo to år i Norge før de kan få en politiattest. Uten en politiattest kan de ikke bli ansatt som lærer ved internasjonale skoler i Norge. I praksis er dette et yrkesforbud for lærere fra land som f.eks. USA, Canada, Australia, New Zealand, og snart Storbritannia. Det vil ramme norsk næringsliv og forskning som er avhengig av eksperter fra andre land for å være konkurransedyktige.

Internasjonale skoler er avhengig av lærere med internasjonale karrierer

Lærere på internasjonale skoler har en internasjonal karriere, og 80-90% rekrutteres fra land utenfor Norge. De fleste som jobber i internasjonal utdanning reiser fra land til land i hele sin karriere, gjerne med 3-5 år i hvert land. Dette er en viktig og anerkjent del av deres profesjonelle utvikling. Flertallet av lærerne har engelsk som morsmål, som også er et viktig bidrag til den høye kvaliteten i de engelskspråklige internasjonale skolene og barnehagene. Disse lærerne bringer med seg internasjonal erfaring og kulturforståelse som er avgjørende for å sikre den høye kvaliteten som forventes av internasjonale skoler.

En undersøkelse blant 19 internasjonale skolene i Norge viser at over 40% av lærerne de har i dag ikke kunne ha blitt ansatt med de forslåtte nye bestemmelsene. Etter Brexit øker dette til hele 62%. Det betyr at hele 400 av dagens 640 lærere i internasjonale skoler ville være utelukket fra å arbeide som lærere i internasjonale skoler i Norge. Forslaget vil med andre ord medføre en kraftig svekkelse av muligheten for de internasjonale skolene å holde den kvaliteten barn og foreldre forventer av en internasjonal skole – når lærere fra blant annet engelskspråklige land blir ekskludert fra å arbeide der.

For øvrig regnes Canada og Australia for å ha verdens beste pedagogiske utdanning, med fem års lærerutdanning som er grundig forankret i forskning. Men internasjonale skoler i Norge vil ikke ha anledning til å rekruttere disse lærerne dersom det innføres et yrkesforbud for denne gruppen.

Norsk næringsliv er avhengig internasjonale skoler med høy kvalitet

Internasjonale skoler utøver et viktig samfunnsoppdrag. Store deler av norsk næringsliv konkurrerer i en global økonomi og er avhengig av ekspertkompetanse fra et internasjonalt arbeidsmarked for å være konkurransedyktige. Eksperter som har en internasjonal karriere er avhengig av et tilbud om internasjonal skole for sine barn.

Da kan barna deres følge samme skolesystem med samme fagplan og pedagogikk, uavhengig av hvilke land de bor i til enhver tid. Internasjonale undersøkelser viser at tilbud om internasjonale skoler for barnefamilier er faktisk den viktigste faktoren ved valg av arbeidssted.

Hvis ikke Norge kan tilby internasjonale skoler av høy kvalitet risikerer vi at ekspertene heller velger å bruke sin kompetanse i andre land. For eksempel eksisterer det ikke tilsvarende yrkesforbud i Sverige og Danmark, og gitt prinsippet om fri flyt av arbeidskraft vil det heller ikke kunne innføres i EU og EØS-landene. Dette vil svekke konkurranseevnen til våre bedrifter som trenger å tiltrekke seg utenlandske eksperter som f.eks. Equinor, Teekay, Nordic Semiconductor, Microchip og Arm Norway med svekket verdiskapning som resultat. I tillegg vil det ramme norske universiteter og forskningsinstitutter sin evne til å tiltrekke seg internasjonale forskere og professorer ved f.eks. NTNU og SINTEF. Det er også mange internasjonale NGO'er, organisasjoner og ambassader som er avhengig av de internasjonale skolene.

Det foreligger allerede en fungerende løsning som ivaretar elevene

De internasjonale skolene er selvsagt opptatt av deres elever skal ha en trygg og god skolehverdag, og støtter kravet om politiattest. Det løses ved at utenlandske politiattester godkjennes, også fra land utenfor EØS. Dette har vist seg å fungere tilfredsstillende. Det gir, sammen med mange andre tillitsskapende tiltak, den nødvendige tryggheten for barna på deres skoler.

Forslaget om yrkesforbud for lærere fra land utenfor EU og EØS som skal undervise i internasjonale skoler er derfor et forslag til en løsning på et problem som ikke eksisterer, og hvor det allerede foreligger et godt fungerende regelverk som ivaretar tryggheten for barna. Dagens løsning bidrar også til å styrke norsk næringsliv sin konkurransekraft og sikre verdiskapningen og velferden i Norge.

Næringsforeningen i Trondheimsregionen anbefaler derfor å gjøre et unntak for internasjonale skoler og barnehager, og i stedet benytte seg av dagens velfungerende løsning med godkjenning av utenlandske politiattester.

Med vennlig hilsen
Næringsforeningen i Trondheimsregionen

Børge Beisvåg
Næringspolitisk leder